Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 19. | ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 20-го Іюня 1894. | ГОДЪ II

ВѢЧНЫЙ ПЛАЧЪ.

Зъ великимъ зачудованемъ мы отримали оголошене „Галицко-Руского Вѣстника“, котрый мае выходити въ.... Петербургу! Отаке маешь!... Де Галиція, де Петербургъ, — а нашй вандруючй літераторы заѣхали ажъ до „Петрограда“... для чого? — запытають иншй. Щобы

„содѣйствовать возстановленію порванной духовной связи между Рускимъ Царствомъ и Прикарпатскою Русью“,

бо бачьте:

„во всей Прикарпатской Руси, т. е. Галичинѣ, Буковинѣ и Угорщинѣ идетъ неутомимая борьба за св. православную вѣру и за родной русскій языкъ“,

а бѣднй Россіяне того въ Петербургу не знають, отже якійсь добродѣй Драгомірецкій забравъ ся теперь до тои просвѣтнои працѣ....

Тутъ що слово, то тенденційна брехня, та ще така, въ котрой крыеть ся зрада рôдного народа, а пôдле пôдхлѣбство сильному сусѣду.

Розôбравши уважно, нѣякои такои осôбнои „духовной связи“ не було, то нѣчому було рвати ся. Була одна вѣра, то она такъ и зостала ся; була одна мова въ богослуженію, то такъ она и зостала ся; була щира симпатія до Россіи, яко до Славянского царства, — такъ вона и зôстала ся....

Що-жъ пôрвало ся?

Може п. Драгомирецькій вважае за „зôрване связи“ той духовый зрôстъ, котрый вôдъ недавна розпочався у насъ въ старôмъ краю и вôдзначуе ся, дяковати Богу, все бôльшимъ розвоемъ рôднои літературы и національного самопочутя?...

Всѣ Славяне мусять бути щирыми братами, мусять поважати народнй права одень другого, мусять помагати одень другому, але щиро, не притѣсняючи, и не примушуючи другого до того, що ему не миле. Такъ мы розумѣемо славянску пріязнь и въ тôмъ сенсѣ „Прикарпатска Русь“ не зôрвала духового звязку зъ людомъ россійскимъ, якъ и зъ цѣлою Славянщиною.

П. Драгомірецькій каже, що всюду въ Прикарпатской Руси иде боротьба за вѣру и за мову. Въ тôмъ есть правда, але не вся: йде боротьба не само за вѣру и за мову, але, якъ и всюду, за полѣпшене добробиту економічного.

И до всего того треба народу щирыхъ помôчниковъ, котрй-бъ не ѣздили пô Петербургахъ плакати ся на свою недолю, не жебрали симпатіи у сильного сусѣда, але стали всѣ, якъ оденъ мужъ, на чолѣ рôдного народа, бѣдували его горемъ, плакали его слезами, вôддавали остатню каплю крови за той нещасный народъ, котрый побиваеть ся въ нуждѣ и темнотѣ!...

Правда, для того треба не абы-якои енерґіи, и вôдваги и саможертвы, але, коли ихъ не маете, панове, то краще мовчѣть и не говорѣть въ имени народа, не соромте имени его. Нашъ народъ — бѣдный, але не жебракъ, и вôнъ бы ся засоромивъ, коли-бъ дôзнавъ ся въ якій ганебный спосôбъ его репрезентують рôжнй галицкй „патріоты“ по Петербургамъ!

И що то за нещасте! Въ тôй самôй Австріи порядъ зъ Русинами жіють: Словаки, Хорваты, Чехи и т.д. Правда, и ихъ тѣснять сильнѣйшй народности, але ихъ інтелігенція не плачеть ся на недолю, не жебрае, а бере ся до дѣла и щось робить для добра свого народу. А нашй „патріоты“, коли не лижуть чоботы у польского пана, то ѣдуть до Риму, або до Петербургу и все тôлько плачуть, плачуть, плачуть и ничого не роблять.

Дôйшло до того, що имя Галичанина стало ся въ Россіи сінонімомъ якогось всеславянского жебрака. Куда не заглянь: чи въ Славянское Благотворительное Общество, чи въ канцелярію Синода, всюду, де пахне легкимъ грошемъ, седять „тверд̂й“ галицькй „патріоты“, вытирають чужй кутки, а все плачуть, поки не выплачуть щось... розумѣе ся не для народа, о котрôмъ они льють крокодилячй слезы, але для власнои „патріотичнои“ кишенѣ...

Черезъ тое цѣла справа зъ „Галиц.-Русскимъ Вѣстникомъ“ здаеть ся намъ те-жь не чистою и не гôдною для правдивого патріота. То тôлько нова удка до лапаня грошей у рôжныхъ „благотворителей“... Треба додати, що тамъ бувають тежь рôжнй „благотворители“, якъ напр. блаженнои памяти покойный россійскій гисторикъ и „другъ сла... Мих. Погодинъ, ...рому рôжнй славянскй, а мѣжь ними багато и галицкихъ „патріотôвъ“ продавали за безцѣнъ старй книги, рукописи и документы и т. д., и то не власнй, а такй, котрй переховували ся вôдъ давнихъ часôвъ въ библіотекахъ старыхъ церквей и т. д.; а покôйный гисторикъ потôмъ продавъ все тое за 200.000 руб. до Императорскои Публич. Библіотеки... Може и таке спродаване чужимъ людямъ рôднои старовины те-жь вважаеть ся иншими „патріотами“ за поважне и патріотичне... Може бути, бо рôжнй бувають люде и рôжнй понятія о чести... Що для одного зрада, то для другого честь; кто для одного безчельный пôвголовокъ и пôдлый блюдолизъ, той для иншого зразокъ патріотизма... Рôжно бувае на свѣтѣ, п. Драгомірецькій, але, якъ осла пôзнають вôдразу по ушамъ, такъ людей по ихъ дѣямъ!

Отже наша щира порада п. Драгомірецькому et consortes: коли хочете, панове, справдѣ щось зробити для народа, ѣдьте до рôдного краю, закладайте тамъ школы, читальнѣ, працюйте надъ просвѣтою народа, надъ полѣпшенемъ добробита економичного, а тôлько тодѣ зможете назватись правдивими патріотами, бо инакше може стати що народъ нашъ, прокинувшись до нового житя, подивить ся на васъ зъ погордою, бо той кто ничого не робить для свого народа, а при тôмъ красуе ся пишними фразесами, а удае зъ себе патріота, не заслугуе на пошану, а хиба тôлько на то, щобъ ему плюнули въ безсоромнй патріотичнй очи...

ОДЪ РЕДАКЦІИ.

Якъ всѣ знають, газета выдаеть ся на тое, щобъ люде, читаючи, навчались добру и дôзнавались що де нового на бѣлôмъ свѣтѣ чувати. Кожда газета, крôмъ сего, що подае новости зъ широкого свѣта, мае еще свою означену цѣль, до котрои прямуе, свои справы и интереса, котрй поперае и боронить, свои ідеи и думки, котрй голосить и ширить мѣжъ людей.

Те саме маесь и зъ „Свободою“. Она поперае и боронить справу руского тутъ народу, навчае якъ и що маемъ робити, абы було добре. Вказуе чого намъ треба и якъ тое можна осягнути.

Днесь „Свобода“ робить запитане: кôлько насъ Русиновъ жіе въ Америцѣ? бо се есть не тôлько цѣкава, але й потрѣбна рѣчь знати. Протое, щобъ на се питане вôдповѣсти, звертае ся „Свобода“ зъ ласкавою прозьбою до всѣхъ рускихъ священниковъ и до патріотôвъ рускихъ, щобъ були такъ добрй заняти ся списанемъ рускихъ людей, такъ мужчинъ, якъ женщинъ и дѣтей, кождый въ своимъ плейзѣ и най шлють до Редакціи, котра буде имъ щиро вдячна за той патріотичный трудъ.

При списѣ просимо подати штатъ, повѣтъ, звôдки походять зъ старого краю, при якôй роботѣ працюють тутъ?

Тій щирй патріоты, котрй заявлять охоту пôдняти ся до того дѣла, най зголосять ся письменно до Редакціи, а она тодѣ оголосить ихъ имена.

Въ надѣи на скору вôдповѣдь, остае ся зъ низькимъ уклономъ

Редакція „Свободы“.

ПРИТЧЕЙ ЧТЕНІЕ.

Малый хлопчина, выйшовши самъ перший разъ за рôдне село, забродивъ до поблизького лѣса, де урадованый зъ початку, то квѣтки збиравъ, то прутикъ тоненькій вломивъ, такъ що й не зпамятавъ якъ зупинивъ ся въ лѣсной гущавинѣ. Небаромъ стало вечерѣти, а лѣсъ що разъ то больше обвивавъ ся нôчною тьмою. Маленькій Ивась уже зголоднѣлый и переляканый, кинувши на бôкъ при... квѣтки, сѣвъ на старымъ мохомъ оброслый пень, тай тиженько плаче, заводить а разъ-у-разъ кличе: „мамо! мамо!“.... Хотѣло-бъ бѣднятко назадъ до дому, та не знае дороги выйти зъ темного лѣса. Вся бѣда Ивася въ тôмъ, що несвѣдомый дороги, котра до села веде.

Малый Ивась — се ты милый брате, рускій Иване! Хлопчину манивъ до себе зеленый лѣсъ своими квѣтками и ягôдками, а батькôвске подвôрье здавалось ему за тѣсне и его тягло въ даль погуляти на просторѣ. Въ твоей батькôвской хатѣ и на батькôвскôмъ грунтѣ було тѣсно, — бо жидъ за довги не тôлько приперавъ до кута, але и зъ хаты выганявъ на-пôвъ голого и голодного

Тодѣ жаль и розпука, нужда и голодова смерть выгнали тебе ажъ за рôдне село и Америка своимъ богатствомъ, де було можна легко заробити на хлѣбъ и зложити цента, манила тебе до себе и ты, по довгôй бурливôй морскôй подорожѣ, опинивъ ся въ благодатнôй Америцѣ.

Ивась, причвалавши въ лѣсъ ще за дня, почавъ радôсно рвати квѣтки, та збирати рясйй ягôдки. Се означае: що нашъ Иванъ прийшовъ до Америки ще за добрыхъ часôвъ, де самй фабриканты ходили за робо-

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рочна 2.00
До старого краю..........2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати подъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тиждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders should be addressed to:
„Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

чимъ чоловѣкомъ, просили, абы робивъ и давали таку платню, яку самъ робôтникъ хотѣвъ.

Малый хлопчина думавъ що все буде свѣтити сонце и не настане тьма. Нашъ робôтникъ те саме гадавъ, що въ Америцѣ все буде можна дôстати роботу и заробити цента и якъ Ивась не завдавъ собѣ прецѣ помыслити що опôсля зъ нимъ станеть ся. Такъ само и нашi люде не журили ся о будуще, и гадали, що до кôнця свѣта такъ буде йшла робота и платня, и що хороба не пôдкопае ихъ здоровля, а нужда и бѣда не загостить до ихъ жилищъ и они всегда здоровi, маючи роботу будуть весело жить. Але зайшло сонце за высокi горы, стало вечерѣти и такъ въ Америцѣ змѣнили ся часы, о роботу трудно, а хоть кто робить то за малу платню, але бѣда якъ прiйдесь хорувати: цента нема за щобъ лѣчити ся, а якъ прiйде смерть, кто бѣдного по християнски тутъ поховае?

Протое, братя милi, забезпечѣть ся на будуще, вписуйте ся до мѣсцевыхъ братствъ, а вôдтакъ до „Союза"! Уважайте на тее, же заплативши на мѣсяць по 50 цент. до братства и до „Союза", вы уже забезпечили въ выпадку вашои смерти, вашу жену, дѣти, родину на 800 дол., а похоронъ буде християнскiй, якъ належить ся. Въ часѣ слабости мѣсцеве братство опѣкуе ся хорымъ и платить тыжднево по 5 дол. „Союзъ" же въ выпадку смерти, сей часъ засылае 400 дол. (на теперь) нещасной родинѣ.

Вписуйте ся до „Союза"

УВАГА.

Хотячi приступити до „Союза" най пересылають вступне и мѣсячне до касiера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewich
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

*** „Буковина" въ остатнôмъ своимъ числѣ, розписала ся дуже широко о переслѣдованью буковинскихъ русинôвъ черезъ тамошного православного митрополита Морарiя Андрiевича. Пôсля думки „Буковины", нема иншого выходу буковинскимъ русинамъ зъ ихъ невôдрадного положеня: якъ домагати ся у правительства подѣлу диецезiи: на руску православну и румунску. Справдѣ, себъ була дуже спасительна рѣчь, бо хоть въ части охоронила-бъ нашъ нарôдъ вôдъ руманизацiи Але чи се выпаде по мысли русинôвъ въ тôй справѣ, ще невѣдомо.

Мы, зъ нашои стороны, подавши до публичнои вѣдомости переслѣдоване русинôвъ черновецкимъ православнымъ Владыкою питаемъ ся: чи подѣлъ диецезiи уже забезпечить разъ на все русинôвъ вôдъ гнету румунôвъ?

Доки русины будуть подѣленi на партiи и партiйки. такъ въ Буковинѣ, якъ и въ Галичинѣ, доти въ однôй румуны, а въ другôй поляки будуть тиснути, гнобити, вынародовлювати русинôвъ. Се рѣчь цѣлкомъ натуральна, що одна сторона, подѣлена на партiи, стаєсь слабшою, а слабша мусить пôддатись сильнѣйшôй сторонѣ. Тутъ не треба нарѣкати на нѣкого, тôлько на свою власну глупоту.

–0–

*** Галицкiй соймъ ухваливъ дати на такъ званi „миссiи духовнi" кôлька тысячъ гроша. Теперь будуть молли iезуиты добре ѣсти, пити за тотi гроши и ѣздити по краю баламутити рускiй нарôдъ, роздаючи за его тяжко запрацюваный грôшъ „листы зъ неба".

–0–

*** Дня 6-го вересня с. р. цѣсарь прiѣде на польску выставу до Львова

–0–

*** Президентъ краевый Буковины бар. Кравсъ выѣхавъ на сталый побутъ до Вѣдня.

–0–

*** Мы Русины галицкi, единi уроженцѣ тои землѣ, на котрôй нашi пра-прадѣды осѣли и вѣками за ню кровь проливали, мы днесь въ Галичинѣ засудженi на знищене, на загладу.... Черезъ кого? — черезъ правительство и полякôвъ. Такъ „за наше жито ще й насъ бито"!... Мы Русины, вôдколи есьмо пôдъ австрiйскимъ панованемъ, завше були вѣрнi цѣсару и державѣ, а коли треба було давати податокъ крови, тодѣ рускi регименты першi йшли въ огонь и бороли ся якъ тôлько оденъ русинъ знае, якъ тотi львы пôдъ градомъ куль и передъ пламѣнными пащеками канонôвъ. Рѣками пролялось рускои крови за Австрiю на поляхъ битвы: пôдъ Сольферино, Маджентою, на Уграхъ, въ Прусахъ, а на послѣдокъ въ Босны.... И полякôвъ, ворохобникôвъ, котрыхъ въ 48 роцѣ мали вѣшати на шибеницѣ, правительство поробило мiнiстрами, а вѣрныхъ русинôвъ, за ихъ добро, хоче нынѣ златинiзовати, спольонiзовати, знищити...

Русины, позбавленi своеи шляхты и князѣвъ, бо перейшли на польске, горнулись и тулили ся коло своихъ владыкъ и ихъ узнавали, яко своихъ князѣвъ и рускои церкви и рускои народности, бо они боронили права порабощенного люду, маючи силу и власть. А нынѣ система правительства зломила значѣне рускихъ владыкъ, консисторiй и духовенства. Голосъ возного вôдъ намѣстничества бôльше значить якъ всѣхъ церковныхъ достойникôвъ.

Сли днесь священникъ рускiй хоче дôстати парохiю, тодѣ мусить вôдрѣчи ся що вôнъ русинъ, тôлько полякъ руского обрядку, а жандармъ мусить тое потвердити, же се правда Скасовали намъ рускi семинарiи во Львовѣ и въ Вѣднѣ, вôдобрали намъ рускi монастырѣ Василiянъ и до нихъ понаганяли полякôвъ волоцюгôвъ, де iезуиты ихъ вчать штуки: якъ русина можна зробити „полякомъ", бо тi пошиванцѣ будуть колись рускими епископами каноникамп и будуть рускiй нарôдъ и рускихъ священникôвъ гонити на латинство, на польску сторону, будуть мучити, гнобити рускихъ патрiотôвъ. якъ колись Iосафатъ Кунцевичъ, котрого поляки, полiтики ради, зробили святымъ. а намъ кажуть до него молитись... Ой повиснуть чорнi хмары надъ твоею головою, о Матѣрь Русь, черезъ тыхъ гадюкъ, якъ повылѣзають зъ монастырей!..

Правительство де може тамъ всѣми силами вôддячуесь Русинамъ за ихъ добро и вѣрнôсть, припираючи въ кутъ, щобъ и духъ рускiй на рускôй земли не пахъ. Возьмѣмъ на прикладъ– выборы. Колись засѣдало въ тѣлахъ парляментарныхъ значне число русинôвъ. Въ краевôмъ соймѣ було 47 рускихъ послôвъ, а въ Вѣдни въ радѣ державнôй було 15 заступникôвъ руского народа. Нынѣ же тôлько пару въ соймѣ, а пять въ радѣ державнôй. Се доводить, що правительство при выборахъ уживае всякихъ спесобôвъ, [illegible] на посла. А тiи способы суть звѣснi: ковбаса, драглѣ, горѣвка, гроши, а наконець жандармскiй багнетъ, передъ котрымъ рускiй выборець мусить дати свôй голосъ на польского посла, если хоче живымъ домôвъ вернутись. Жиды, панскi посѣпаки, факторы, жандармерiя, староста, возный, якъ тотi чорты грѣшну душу, такъ обступлять нашого русина пôдъ часъ выборôвъ, абы выдерти вôдъ него и вытуманити голосъ на польского посла, а не на руского. Днесь въ Галичинѣ, въ повѣтовыхъ радахъ засѣдають пейсаты жиды и польскi „уцѣкинеры" зъ Росiи. До рады громадскои не припущають чесныхъ газдôвъ, тôлько жидôвскихъ водоносôвъ. Перше громада выбирала вôйта на 3 роки, а теперь правительственный комiсаръ каже громадѣ выбирати на 6 лѣтъ и якого вôнъ хоче, звычайне польского лизуна. Въ урочистi свята рускi потягають нашихъ людей до суду; зъ рускихъ святъ польскi священники въ костелахъ высмѣвають ся, на прикладъ: св. Покрова называють: „polkrowa". Въ однôмъ селѣ минувшои зимы вырубала громада на ставѣ полонку и поставила зъ леду крестъ, — бо се було на Iорданъ,— а жидъ, до котрого ставъ належавъ, передъ самимъ водосвятiемъ казавъ крестъ на ставѣ порубати и не позволивъ святити воды. Що скажете на тое?... Чи не варто було того жидиська завязати въ мѣшокъ и пустити пôдъ ледъ?!... Такъ-то днесь насмѣвають ся зъ нашои вѣры ляхи и жиды, а єдный нарôдъ мовчить, терпить и не рухаеть ся. Але прiйде часъ, коли рускiй левъ пробудиться и покаже свою силу, тодѣ горе во время оно раждающимъ, бо не буде помилованя, нѣ розваги!

Днесь русины стратили въ Галичинѣ органiзацiю церковну, бо вмѣсто ней есть сволочь змартвыхвстанськоiезуитска. Организацiи громадскои не маемо, бо тамъ жидъ и пьяный писарчина господарують; о школьнôй рускôй организацiи и мовы не мае, бо тамъ старi польскi „panny", повыходивши зъ шпиталей, учать дѣтей рускихъ по польски „gadac". Газеты польски днесь кричать, що русинôвъ не мае тôлько поляки гр. обряду. На Руси будують всюды костелы, вводять монахинь, ставлять по поляхъ польскi каплички, щобъ пôдъ часъ дощу мôгъ де сховатись и вôдпочити iезуитъ зъ [illegible]хинею, йдучи на мiсiю по рускихъ селахъ...

Оттакъ у насъ, добрi люде, водить ся!

УВАГА.

Просимо всѣхъ нашихъ предплатникôвъ въ выпадкахъ змѣны своеи адресы, въ сей часъ подати до редакцiи нову свою адресу, абы регулярно отримовали свою газету, а мы не мали баламуты зъ почтою.

Звертаемо увагу, що мы стараемо ся нашу ґазету зробити якъ можно бôльше iнтересною для нашихъ людей, а протое замовляйте „Свободу."!!!

ЗА ПРАВДУ, ЗА ЛЮДЪ!

Тутъ въ Америцѣ кожде стоваришене, або общество, котре закладае ся, або уже зостало заложене въ той цѣли, щобъ спомагати чи то морально, чи матерiяльно своихъ членôвъ, есть гôдне похвалы. Противъ такои iнституцiи нѣхто не смѣе сказать марного злого слова. Але наколи видить ся, що тое або друге общество поставило лишень на видъ въ своихъ статутахъ гуманiтарну цѣль, а крôмъ того мае свою власну, до котрои прямуе, а котра цѣлковито противить ся першôй, тодѣ таку iнституцiю можна назвати „шахрайствомъ"...

Тутъ въ Америцѣ, буде вже три роки тому, заложено общество „Соединенiе"

Цѣль „Соединенія" була и есть благородна: давати посмертне за каждого платившого члена въ квотѣ 400 доляр. позосталой женѣ и дѣтямъ. Всѣ майже рускі братства охоче вписали ся и що дня приступали до „Соединенія". Грошеві жерела на сплачене посмертного були слѣдуючі: вступне по 50 цент., мѣсячне по 5 цент. и поголовне, котре на каждого члена приходило по 50, 75, або и 1,оо що разъ, наколи треба було сплатити 400 дол. Теперь покажемо цифрами кто черпавъ тотѣ гроши и для кого черпавъ. Мы-бъ були и не порушили тои огидной справы, наколи-бъ господарѣ „Соединенія" не назвали насъ фарисеями, ворогами народу. Отже до дѣла!..

Вже съ самого початку „Соединеніе" мало, якъ хвалить ся, 3,000 членôвъ. Кождый членъ заплативъ вступне по 50 цент., то зробивъ ся початковый фондъ въ квотѣ 1,500 доляр. Въ протягу одного, другого и третього року наскладало ся зъ зъ мѣсячныхъ 5 цент. вкладокъ: 5,400 дол. Додавши до того вступне 1,500 дол., то выходить сумма: 6,900 доляр., котрі повинні днесь бути въ кассѣ, яко основный фондъ. А де вôнъ? скажѣть, панове! Мы тутъ взяли пересѣчно число члонôвъ 3.000. але було й больше!

Може будете ся боронити тымъ, що зъ тыхъ грошей заплатилисьте посмертне. Але, мои панове, майте троха встыду, — наколи прийшло платити посмертне, тодѣ розписувалисьте поголовне и кожде братство вôдъ себе слало гроши, такъ, що зъ каждого братства прийшло до вашихъ рукъ больше о 10 або 15 дол., що треба до суммы 400 д. заплатити; не разъ и звышало ся, то й се треба було сховати до банку. Але вы скажете: насъ стояла много гроша головна конвенція въ Скрентонъ. Добре! — але на тую конвенцію каждый членъ „Соединенія" заплативъ по 25 центовъ extra. Зводки отже ще довгъ може мати „Соединеніе", якъ показало ся на послѣдной конвенціи въ Шенандорѣ? То такъ чесні, справедливі люде роблять? Ну, одповѣдайте: чи вы коли здали якій рахунокъ членамъ на вашихъ конвенціяхъ? Чому не подасте урядово рахункôвъ въ газетѣ, щобъ всѣ знали и видѣли? Покажѣть що мы не правду говоримо и що за правдою не стоимо... Най вже людъ разъ знає кто святый, а кто грѣшный, кто праведный, а кто злодѣй, бо насъ звете фарисеями и т. д. Чи годить ся такъ кривдити вашъ рускій бѣдный людъ? Чи вы гадаете заслѣпити людямъ очи тымъ, що будете ся возити въ каритахъ по Шенандорѣ на параду, а бѣдні майнеры йдуть змучені и голодні за вашими повозами? а то все по вашой думцѣ для добра народу?

Файне менѣ добро!

Той, що прийшовъ до Америки голый, днесь за чуже ѣде въ каритѣ, а той, кто гроши давъ, — йде пѣшки! Чи вы гадаєте, що вже нѣкто не обстане за рускимъ людомъ, вами покривдженымъ?

Дальше, кто се чувавъ, щобъ де въ якой небудь сосаитѣ водилось таке сказати, що есть довгъ, а не предложити рахункôвъ, дебъ стояло: коли, де и нащо зробивъ ся довгъ, только шахъ-махъ кидати все старе въ кутъ, а накладати новый податокъ, нове здирство на членôвъ? То такъ „боронить ся вѣра и народность" и такъ „просвѣщаете народъ", пôсля вашихъ слôвъ! То вы таки святы католики! И то такъ робить ся въ религійной организаціи! Шкода, же чесный гос. I. Шмидъ, влѣзъ тамъ, якъ Пилатъ въ „Вѣрую".

На послѣдной конвенціи „Соединенія ухвалено, щобъ каждый членъ платив по 50 цент. мѣсячно. а крôмъ того мусить платити и за тую шмату, що зветь ся „Вѣстникъ"... Чи се не мальованне? Чи „Соединеніе" не позычило розуму вôдъ „Союза", котрый съ самого початку запровадивъ мѣсячну вкладку по 50 цент.? Чи се не здирство примушуваты когось платити за дурну шмату, що звесь „Вѣстникомъ" и дерти за ню гроши вôдъ члена, що не умѣє читати? А хотяй-бы и умѣвъ, та якій хосенъ зъ читаня, наколи нѣкто „Вѣстника" не може зрозумѣти анѣ русинъ, анѣ словакъ, анѣ самъ той кто го пише? Кто днесь може кому розказати: плати за газету, а ще за таку, котру скрентонскій жиды купують за центъ сто фунтôвъ на завыване сыра до сторôвъ?

Русины!

Якая вамъ теперь користь, що заплатилисьте гроши, а не знаєте де они? Якій вамъ хосенъ прийде зъ того, що знову будете мусѣли платити по 50 цент. на мѣсяць и за шмату „Вѣстникъ" и знову не будете знати: де все тое дѣлось?

Чи не лучше заплатити тыхъ 50 цент. мѣсячно до „Союза" и знати на що даете и будете могли переглянути рахунки и переконати ся о всемъ: де правда, де кривда?

Чи не видите якъ васъ луплять?

Чи не маєте уже на стôлько розуму, щобъ пôзнатися на спекуляціи и шахрайствѣ?

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"!!!

ЩО НОВОГО въ АМЕРИЦѢ

* Славні майнерскі страйки въ Пенсильваніи, Огайо, Індіяна уже закончили ся съ побѣдою робôтникôвъ, правда, хоть не дôстали они тую платню, яку хотѣли, але все таки имъ пôдвысшено.

⁂

* Губернаторъ Фловеръ штату Нью-Іоркъ высказавъ въ тыхъ дняхъ надѣю на лучшѣ часы. Мѣжъ иничимъ говоривъ такъ: наколи зôстане полагоджена справа въ сенатѣ о реформѣ цловой, тодѣ настануть золотѣ часы для Америки, якъ се еуло колись. Намъ не хочеть ся вѣрити, бо „нѣсть пророкъ въ отечествѣ своимъ", только знаемо, же днесь пôвтора мілліона людей зъ заложеными руками чекае тыхъ „лѣпшихъ часôвъ."

⁂

* Страйкъ майнерôвъ въ округѣ Піттсбургъ, скôнчивъ ся и 40.000 робôтникôвъ взялось опять до роботы.

⁂

* Въ легислятурѣ штату Нью-Іоркъ скôнчила ся дебата надъ справою бабского голосованя. Але мала надѣя, що тое право на злôсть бабамъ, не зôстане потверджене.

⁂

* До Аргентины, до полудневои Америки ѣде ажъ 18,000 россійскихъ выгнаныхъ жидôвъ. Грецка корабельна компанія занялась перевозомъ ізраиля. Але якъ тôтѣ сыны Авраама приѣдуть въ такій горячій часъ то холера мусить бути.

⁂

* Армія Коксея зачинаєсь розлѣзати черезъ велике горячо, шукаючи тѣнистого табору. Армія польска пôдъ проводомъ генерава Рыбаковского, зôстала розполошена фармерскими собаками.

⁂

* Въ тыхъ дняхъ вывезено зъ Америки до Европы на пôвтретя мілліона дол. золота.

⁂

* Кôлька має доходу Нью-Іоркска полиція? Мѣсто платить полиціи рôчно 5,138,147,64. Зъ домôвъ розпусты лапове — 8,120.000.оо Вôдъ сальонистôвъ — 1,820 000,оо. Зъ домôвъ гры — 165,000,оо. Вôдъ купцѣвъ — 50.000.оо. Вôдъ свѣжихъ членôвъ — 60.000.оо. То есть въ сумѣ пятнайцять мілліонôвъ, триста пятьдесятъ тысячъ, сто сорокъ сѣмъ долярôвъ и 64 цен.!

⁂

* Въ Нью-Іорку умерло вôдъ сонячного удару 15 осôбъ въ оденъ день.

⁂

† Въ Ридингъ, Па. 150 ляхôвъ напали на своего ксендза и страшно его побили.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

Австрія.

Страшна повѣнь навѣстила заходно-всходні части державы: на Уграхъ и въ Галичинѣ. Черезъ великі дощѣ, рѣки позаливали поля и села, много, а много людей и скота погинуло. Весь зарôбокъ и праця хлѣбороба пôшла за водою, або зôстала ся въ намулѣ. Розпука бере чоловѣка дивити ся на безкрай озера, де перше були поля, засѣяні житомъ и пшеницею!...

Мѣсточко Корвинъ пôдъ водою. Зъ рѣки Олту зробилось величезне озеро: поля и луки — все въ намулѣ. Въ селахъ Берігзегъ и Піптіевъ вода пôдмулила домы и пôрвала зъ собою. Комитатъ Ліпто гетъ залятый водою на 868 квадратовыхъ миль. Якъ тôлько можна окомъ сягнути, всюда видно спустошене и знищене. Сотками стерва утопленыхъ волôвъ, коровъ, овець, свинь побôчъ развалинъ домôвъ несесь по пѣнистыхъ фаляхъ розгуляного елементу. Въ околицѣ Ваагталь 30 селъ пôдъ водою.

Галичина.

Въ селѣ Воловице (Волівце?) пôрвала вода зъ собою 150 хатъ. Коло Мостискъ и Калуша бувъ великій градъ и хмароломъ. Въ полю шкоду рахують на сотки тысячъ.

На австрійскôмъ Шльонзку выбухъ огонь въ тамошныхъ майнахъ и 220 робôтникôвъ згинуло.

Въ Краковѣ померъ польскій архієпископъ, кардиналъ Дунаевскій. Теперь належавъ-бы ся кардинальскій капелюхъ нашому рускому Владыцѣ. Чи вже не часъ? (Ред.)

Росія.

Зъ губерніи самарской пишуть о нещастной пригодѣ, яка постигла людей, переѣзджаючихъ на старомъ човнѣ черезъ рѣку Яикъ. Човно, наповнившись водою пôшло пôдъ воду и 45 осôбъ утопило ся.

Въ тôмъ роцѣ, якъ пише „Новое Время" выслано 1 тысячъ людей на досмертне пожите въ Сибиръ.

Болгарія.

Першій міністеръ болгарского габинету и правдивый самодержця Болгаріи Стамбуловъ – зôставъ усуненый зъ свого высокого становища, або, якъ говорить ся дипломатичнымъ языкомъ: добровôльно — по невелѣ зрезигнувавъ.

Африка.

Въ Марокко померъ тамтейшій султанъ и на тронѣ мавъ засѣсти єго сынъ, але стрій тому не радъ. всадивъ братанка до Ивановои хаты, а самъ. зôставъ султаномъ.

Гишпанія.

Страшне нещастє спôткало одно село въ Гишпаніи, котре звалось Еспуеблосъ. Тое село лежало у пôднôжя горы Нарго. Наразъ, а то було въ ночи, усунулась земля зъ горы и засыпала цѣле село такъ, що анѣ одной живои души вôдшукати не можна.

ВЫСТАВА ЛЬВОВСКА.

Польска выстава у Львовѣ вже зôстала отверта и въ тôй день прибули архикнязѣ: Леопольдъ Сальваторъ и Кароль Людвикъ. Вся польска шляхта повбирана по старопольски витала польскими промовами высокихъ гостей. Найбôльшій бізнесъ зробили жилы на свѣчкахъ, бо вечеромъ въ каждôмъ окнѣ мусѣла блимати лоявка. При вôдкрытю выставы були репрезентоваи два народы: польскій, репрезентована шляхта, а рускій народъ представляли бѣдні хлопы зъ Скнилôвки, котрыхъ магістратъ убравъ въ сині блюзы (яко руска барва) и призначивъ замѣтати, якъ день такъ нôчь площь выставы.

РУСКІЙ ПІКНІКЪ

Дня 11-го Юлія лат руске братство Св. Апост Петра и Павла въ Jersey City буде мати пікнікъ въ Caledonian Park, недалеко Рускои церкви.

Кто хоче весело и приємно забавити ся, най приходить на тôй пікнікъ. Прото запрошають ся якъ Джерзі-Сітскій такъ и мешкаючій въ околицѣ русины на тоту забаву!!!

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковъ посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!..... Буде зъ васъ!